

95-VUOTIAS ITSENÄINEN SUOMI NUOREN SILMIN

*Tervehdyssanat Pohjanmaan Maanpuolustuskillan vuosipäivänjuhlassa
Tammisunnuntaina 27.1.2013 Vaasan Kaupungintalossa*

Kunnioitetut sotiemme veteraanit, arvoisa juhlayleisö!
Värderade veteraner från våra krig, ärade festpublik!

Lainaan aluksi Vaasan lyseon lukion oppilaan Karoliina Seppälän ainekirjoituskilpailussamme palkittua esseetä, missä hän esittää ajatuksiaan 95-vuotiaasta itsenäisestä Suomesta. Karoliinan kirjoituksessa on äänessä syntymäpäivänviettäjä itse.

”Synnyin vuonna 1917. Tai tarkemmin ajateltuna olin olemassa jo sitä ennen, mutta se aika oli niin harmaata ja pimeää, etten oikein muista sitä. En halua muistaa. ... Vuosi 1917 oli tärkeä, mutta niin oli 1995 myös. Tärkeä etappi elämässäni, kuin rippikoulu ja konfirmaatio ihmisille. Kasteeni sain jo Talvisodassa. Ihmisille rippikoulu on tärkeä eri syistä. Mummot ja paapat ehkä ajattelevat uskonnollisesti, vanhemmat että nyt on lapsi aikuistunut ja nuoret itse vain yksinkertaisesti pitävät hauskaa ja kuuluvat porukkaan. Samoin kävi minun EU:hun liittymiseni kanssa. Valtaosa sitä halusi. Päätäjät ajattelivat sen tuomia etuja, osa haittoja. Itse halusin vain kuulua joukkoon ja nyt olen sitä tehnytkin 17 vuotta. Olen nyt kuten kaikki muutkin, osana ystäväpiiriä, johon pääsijöistä äänestetään, aivan kuten päiväkotien puumajakerhoissa. Elämäni seuraava mahdollinen etappi taitaa olla avioliitto. Sen saatan jättää väliin, koska sopivaa kumppania ei ole tästä lähituntumasta ainakaan vielä löytynyt. Jos joku kuitenkin pitäisi valita, niin ainakin joskus olin vähän ihastunut Viroon. Heillä on niin kaunis laulukin.”

Kokonaisuudessaan kirjoitus edustaa hienolla tavalla nykynuorisomme rentoa, samalla kuitenkin kunnioittavaa suhtautumista maamme itsenäisyyteen. Itsenäisyyden saavuttaminen nähdään kaiken perustana, ihmisen syntymään verrattavissa olevana tapahtumana. Uskonnollisuus ei ole kirjoituksessa mitenkään erityisesti läsnä, mutta maamme itsenäisyyden vaiheet saavat siinä kuitenkin vertauskohdan toisesta perusarvostamme, kristillisyydestä. Itsenäisyyden turvaamiseksi tarvittut sotavuodet – Talvisota erikseen mainittuna – rinnastetaan lapsen kasteeseen, lapsen tärkeään hetkeen elämässään.

Kolmas perusarvostamme, koti ja siihen läheisesti liittyvät vanhemmat ja isovanhemmat, tulee myös kirjoituksessa vahvasti esiin. Nuori kirjoittaja katsoo, että se elämänpiiri, jota koti edustaa, on lapselle rippikouluikään asti keskeistä, mutta sitten tulee ystäväpiiri entistä tärkeämmäksi, on tärkeitä kuulua kaltaistensa joukkoon. Maamme liittyminen EU:hun rinnastetaan kirjoituksessa konfirmaatioon, haluan päästä ja pääsyä vertaistensa joukkoon. Alkava aikuistuminen vertautuu itsenäisyyden vahvistumiseen. Avioliittokin otetaan esiin mahdollisuutena, mutta sinkkuna jatkaminen tuntuu todennäköiseltä. Virallinen Suomi on kirjoittajan kanssa samoilla linjoilla. Nähdään tärkeäksi,

että itsenäinen ja suvereeni valtio on aktiivisesti mukana vertaistensa muodostamissa yhteisöissä (Pohjoismaat, EU, YK), mutta syvällisiin liittoumiin ei olla menossa mukaan.

Finland förklarade sig självständig 95 år sedan. Grannländerna och flertalet andra viktiga länder erkände Finland ganska snart. Även det före detta moderlandet Ryssland erkände Finlands självständighet bland de första. Självständighet som hade nåtts var ändå inte på någon fast grund. Det var ännu rikligt ryska militära trupper i landet och svallen av den ryska revolutionen återkastades djupt till det finska samhället. På dagen för 95 år sedan, på Januarisöndagen 1918, påbörjades i Vasa och i Vasanejden avväpna de ryska trupperna. Frihetskriget, som blev riksomfattande, hade börjat. I slutet av våren hade landets frihet och självständighet blivit slutgiltigt försäkrat. Under Frihetskriget och som en konsekvens av kriget föddes också vårt lands Försvarsmakt. Grunden för Försvarsmakten utgjordes av Skyddskårarna och jägarna. Jägarna hade fått sin militära träning i Tyskland och de hade återkommit till Finland genom Vasa. Finlands Frihetsytt på torget, Jägarstatyn i Hovrättsparken och Luftstridskrafternas minnesmärke vid Vasklotbron påminner oss och senare generationer om Vasas betydelse under vår självständighets födelsetid.

Juhlamme musiikissa heijastuvat nämä 95 vuoden takaiset tapahtumat. Kuulimme jo Sibeliuksen vaikuttavan Jääkärimarssin. Seuraavaksi kuulemme kaksi pohjalaista tunnelmapalaa, mutta juhlan lopuksi Pohjanmaan Sotilassoittokunta palaa itsenäisyystee-
maan Kuulan Juhlamarssi Isänmaalle kappaleen muodossa. Pohjanmaan Sotilassoittokunta on esiintynyt kaikissa vuosijuhlissamme 32 vuoden aikana. Puolustusvoimia koskevat uudistukset merkitsevät valitettavasti 60 vuotta toimineen soittokunnan lakkauttamista. Haikein mielin esitämme soittokunnalle parhaat kiitoksemme tästä vuosikymmeniä kestäneestä yhteistyöstä. Soittokunnan panosta juhliemme tunnelman kohottajana on tulevina vuosina vaikea korvata.

Arvoisa juhlayleisö. Tervetuloa viettämään Pohjanmaan Maanpuolustuskillan vuosipäivänjuhlaa ja samalla yleisempääkin Tammissunnuntain juhlaa. Ärade festpublik. Ni är hjärtligt välkomna att fira Österbottens Försvarsgilles Januarisöndagens årsdagsfest.